

ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของชุมชน
เขตวัดหวานบุญจังหวัดปทุมธานี

A STUDY ON GUIDELINES IN SUPPORTING FIVE PRECEPTS OBSERVATION
OF THE COMMUNITY, WAT WAN BOON, PATHUM THANI PROVINCE

พระมหาคมสันต์ คุณธำรี¹

Phra Mahakomsan Khun Tharee

E-mail: komsanangeaw@gmail.com

Received: February 17, 2023 Revised: March 22, 2024

Accepted: March 22, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการรักษาศีล 5 ของชุมชนวัดหวานบุญ จังหวัดปทุมธานี (2) เพื่อศึกษาการรักษาศีล 5 ของชุมชนวัดหวานบุญ จังหวัดปทุมธานี (3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของชุมชนวัดหวานบุญ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ/ภาคสนาม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือประชาชนทั่วไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเขียนในเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาปัจจุบันนี้เป็นมีอาชญากรรมที่ร้ายแรงทั้งหมดเป็นเรื่องของการละเมิดศีล 5 ที่มีสื่อนำเสนอทุกวันตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือทางโทรทัศน์ซึ่งเยาวชนได้รับข่าวสารตามสื่อต่างๆทุกวันนี้ มี อุบัติเหตุต่าง ๆ ล้วนแต่เกิดมาจากของมีเมาและสิ่งเสพติดเหล่านั้น การรักษาศีล 5 เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นปกติ ในการงดเว้นจากบาปทั้งหลายทั้งปวงสำรวมอดทน อดกลั้น ต่อโลภะ โทสะ โมหะ ไม่ล่วงละเมิดผู้อื่นด้วยกาย หรือด้วยวาจา เพื่อให้เกิดความปกติเรียบร้อย สงบสุขในสังคม แนวทางการแก้ปัญหาให้กับคนในชุมชนแก้ปัญหาส่วนบุคคลและสังคมได้ เพื่อลดปัญหาต่างๆ แต่การรักษาศีล 5 ต้องมีความพร้อมทั้ง ด้านกาย ด้านสังคม ด้านจิตใจ ที่จะเป็นตัวช่วยในการส่งเสริมเยาวชนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ในการรักษาศีล 5 อย่างถูกต้องและไม่ประพฤติดิในศีลด้วยวิธีการต้องมีสติและความกลัวต่อบาปต่อไป

¹ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริมศีล 5, ศีล 5, ชุมชนเขตวัดหวนบุญจังหวัดปทุมธานี

Abstract

In this research, 3 objectives were purposely made: 1) to study the states of problem on five precepts observation of the community, Wat Wan Boon, Pathum Thani province, 2) to study five precepts observation of the community, Wat Wan Boon, Pathum Thani province, and 3) to study the guidelines in supporting five precepts observation of the community, Wat Wan Boon, Pathum Thani Province. This study employed the qualitative research methodology including field works where general people were key informants. In-depth interview was the tool of research and the data analysis was done through the descriptive one. The research results clearly showed that the present states of problem were the sole problems of crime caused by the violation of five precepts broadcasted everyday by the front page of newspaper and television including various sources of social online media whereby youths were unavoidably affected. It also showed that many accidents were actively precipitated by drug and alcohol. To solve these problems, five precepts observation would bring people back to the normality where they would bodily and verbally restrain from doing wrong actions through their efforts, patience, non-greed, non-hatred, and non-delusion. Once observed, the social happiness would be actualized. In following the mentioned five precepts, people need to prepare their body, society and mind by which youths in the community would be supported to have proper understanding of five precepts. Consequently, they will behave rightly through mindfulness and moral dread respectively.

Keywords: guidelines in supporting five precepts, community.

1.บทนำ

ศีล 5 ถือว่าเป็นข้อปฏิบัติพื้นฐานที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนให้ชาวพุทธทุกคนยึดถือปฏิบัติเป็นหลักของการดำเนินชีวิต ที่เป็นเสมือนเครื่องช่วยควบคุมกาย วาจา ใจ ของมนุษย์ให้เรียบร้อย เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขพอสมควร หากมีผู้ใดทำผิดศีลข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อแล้ว ก็จะแสดงพฤติกรรม หรือการกระทำที่ผิดปกติของมนุษย์ออกมา ซึ่งจะก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายเกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง และสังคมส่วนรวม เมื่อมนุษย์ทุก

คนมีศีล 5 ด้วยกันสังคมนั้น ๆ คือประชาชนย่อมจะอยู่เป็นสุข² ศีล 5 เป็นพื้นฐานของมนุษยธรรม เป็น ข้อปฏิบัติในชีวิตให้ถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์³ ศีล 5 ช่วยทำให้มนุษย์ในสังคมมีพฤติกรรมที่เหมาะสมอันจะนำไปสู่การป้องกันปัญหาต่างๆ ในสังคม หรือช่วยลดปัญหาต่างๆ ในสังคมลงได้ ศีล 5 จึงช่วยปลูกฝังหรือส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีงามต่างๆ เช่น ทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ สังคมก็จะสันติสุข⁴

สังคมไทยปัจจุบัน คนในสังคมขาดการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะขาดการปฏิบัติตามหลักการทางพระพุทธศาสนาที่มีหลักศีล 5 ที่เรียกว่าเบญจศีลเป็นแนวทางเบื้องต้นเพื่อที่พัฒนาคุณธรรมข้ออื่นๆ คนในสังคมส่วนใหญ่ขาดการขัดเกลาจิตใจคือให้มีความประณีตยิ่งขึ้น มีความประพฤติ และการกระทำที่ดีงาม รู้จักยับยั้งชั่งใจ จะทำ จะพูด หรือจะคิด ขาดการไตร่ตรองให้รอบคอบ สังคมขาดการรักษาศีล 5 การล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วยกายบ้าง ทางทรัพย์สินบ้างคน ในสังคมจึงรู้สึกหวาดหวั่น สะพรึงกลัวไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งสังคมไทยกำลังพบปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมสำหรับเยาวชนไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางอาชญากรรมการปล้นชิง ทรัพย์สินการทำคามผิดทางเพศการโกหกหลอกลวงเยาวชนติดเกมส์ และการเสพสิ่งเสพติดให้โทษ⁵นอกจากนั้น สังคมขาดความสงบและสันติสุขเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์และขาดข้อปฏิบัติเพื่อสังคมที่ดี สังคมไทยต้องเผชิญอาชญากรรมที่ร้ายแรงแทบทั้งหมดเป็นเรื่องของการละเมิดศีล 5

การรักษาศีล 5 จึงเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้ที่รักษาศีลมีคุณสมบัติมีความสามารถช่วยตนเองได้และส่งเสริมชุมชน ให้อยู่ร่วมกันด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย⁶ ของตนเองและผู้อื่น โดยการฝึกให้ทุกคนรู้จักควบคุมตนตามหลักศีล 5 อย่างถูกต้องจะช่วยลดปัญหาต่างๆ เหล่านี้ลง

² สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา“หมู่บ้านรักษาศีล 5”, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), หน้า 23

³ นภัสวรรณ บุญยัยเขียว, การพัฒนาพฤติกรรมที่ดีของบุคคลโดยใช้หลักศีล 5 วารสาร มจร พุทธโสธรปริทรรศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2546), หน้า 63

⁴ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2549), หน้า 448.

⁵ มนตรี เมฆะวิภาต, แนวทางการรักษาศีลของเยาวชนไทยยุค 4.0, วารสาร มจร บาลีศึกษา พุทธโสธรปริทรรศน์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2565)

⁶ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2549), หน้า 448.

ได้ อีกทั้งยังจะช่วยส่งเสริมสันติสุขขึ้นในสังคมไทยได้เป็นอย่างดีการสร้างสันติภาพ ตามแนวทางของพระพุทธศาสนาคือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการพัฒนาตนและด้านจิตใจของตนเอง คือการฝึกหัดให้เกิดความสงบสุขขึ้นในตนเอง โดยการมีศีลอย่างน้อยก็มีศีล 5 ที่จะรักษาความเป็นปกติของตนไว้ นอกจากนั้น การพัฒนาพฤติกรรมที่ดีของบุคคลโดยใช้หลักศีล 5 สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีให้เป็นพฤติกรรมที่ดีได้ และพัฒนาจนเป็นศีลอย่างมั่นคง

จากการลงพื้นที่เพื่อพบปะพระสงฆ์ ผู้นำชุมชน และชาวชุมชนวัดหว่านบุญ จังหวัดปทุมธานี พบว่าสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน คือเกิดความวุ่นวายในชุมชน ทำให้ชุมชนขาดความสงบสุข เมื่อพิจารณาสาเหตุของปัญหาพบว่าส่วนใหญ่มาจากการละเมิดศีล 5 คือการไม่รักษาศีล 5 ซึ่งจะเห็นว่าปัจจุบันศีลธรรมของคนในชุมชนเสื่อมถอยลง มีปัญหาอาชญากรรมการระบาดของสิ่งเสพติด อบายมุข มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังที่ปรากฏให้เห็นอยู่เป็นระยะๆ ซึ่งให้เห็นถึงพฤติกรรมการแสดงออกทางกาย เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของชุมชนวัดหว่านบุญ จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ให้กับคนในชุมชนสามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเยาวชนไทยละเมิดศีล 5 เป็นการเพิ่มพูนความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเข้าใจในเรื่องการรักษาศีล 5 ให้โดยรวม ปลุกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนไปประพฤติและปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยที่ดี เป็นผู้มีทั้งความรู้คู่คุณธรรมพัฒนาตนเองจนเป็นบุคคลที่ดีของประเทศชาติ และประสบความสำเร็จในชีวิต

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการรักษาศีล 5 ของชุมชนเขตวัดหว่านบุญ จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาการรักษาศีล 5 ของชุมชนวัดหว่านบุญ จังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของชุมชนเขตวัดหว่านบุญ จังหวัดปทุมธานี

ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)⁷ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความประพฤติดีทางกาย และวาจา การรักษากายและวาจาให้เรียบร้อย, ข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม, การรักษาปกติตามระเบียบวินัย, ปกติมารยาทที่ปราศจากโทษ, ข้อปฏิบัติในการฝึกหัด

⁷พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546), หน้า 245

กายวาจาให้ดียิ่งขึ้น ความสุจริตทางกายวาจาและอาชีพ; มักใช้เป็นคำเรียกอย่างง่ายสำหรับคำว่า อธิศีลสิกขา (ข้อ 1 ใน ไตรสิกขา, ข้อ 2 ในบารมี 10 ข้อ 2 ในอริยทรัพย์ 7 ข้อ 2 ในอริยวชิระ 5⁹

พุทธทาสภิกขุ⁹ ได้อธิบายความหมายของศีลไว้ว่า ศีลหมายถึงความเป็นปกติ หรือปกติ ภาวะตามธรรมดา หมายความว่า ทำทุกอย่างอยู่ตามหน้าที่ที่ควรจะทำ แต่อยู่ในภาวะปกติ คือ ไม่เดือดร้อนไม่กระวนกระวาย ไม่มีความสกปรกความเศร้าหมองใดๆ เกิดขึ้น โดยเนื้อความ ศีล หมายถึง ระเบียบที่ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับประพฤติดุปฏิบัติกัน เพื่อให้เกิดภาวะปกติขึ้นมาที่กาย ที่ วาจา ศีล คือการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบการเป็นอยู่ทางภายนอก ศีลพัฒนาที่กาย ที่วาจา ให้เป็น กาย วาจา ที่น่ายกย่อง เมื่อเรามีศีลเป็นพื้นฐานแล้ว เราจึงจะมีจิตที่เป็นสมาธิได้ง่าย ถ้ามีศีลศีลสมาธิก็มี ง่าย¹⁰

วิไลพร อุ้นเจ้าบ้าน¹¹ ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตะพานหินจังหวัดพิจิตร” ในภาพรวม พบว่าผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยให้ความสำคัญต่อศีลข้อ 3 และ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาศีลข้อ 4 และข้อที่ 1 จากการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขพบว่าปัญหาการนำศีล ข้อ 1 ไม่มีทางเลือกในการเลี้ยงชีพจึงมีการฆ่าสัตว์นำมาทำอาหารเลี้ยงชีพปัญหาของศีลข้อที่ 2 คือความ ยากจนหาทางเอาตัวรอดจึงทำผิดแก้ด้วยการให้ชดเชลาจิตใจแต่้วยเด็กด้วยการใช้ ธรรมะปัญหาของ ศีลข้อที่ 3 คือการขาดจิตสำนึกไม่รู้จักพอทางแก้คือปลูกจิตสำนึกให้ถึง ปัญหาที่จะตามมาปัญหา ของศีลข้อที่ 4 คือพูดเท็จเพื่อเอาตัวรอดจนเป็นนิสัยแก้ไขด้วยการ เข้มงวดทางวัฒนธรรม¹²

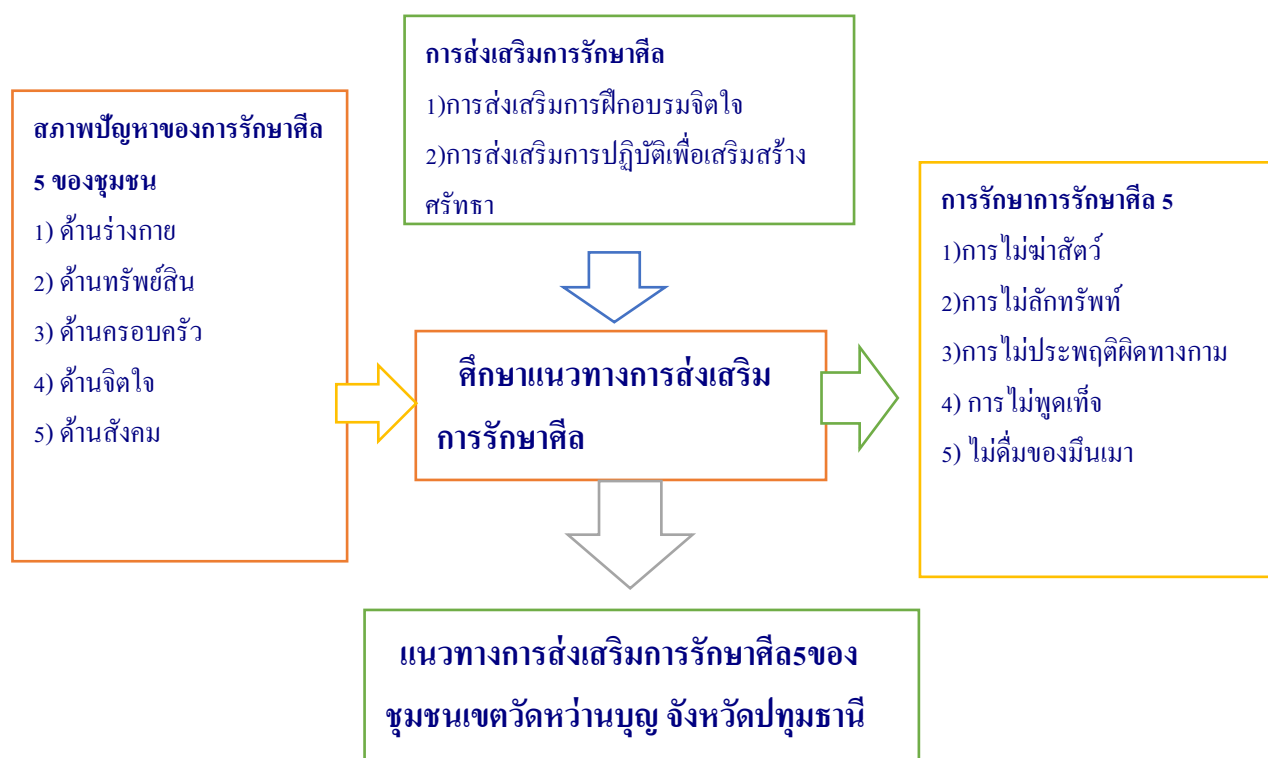
⁹พุทธทาสภิกขุ, ทาน ศีล ภาวนา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2539), หน้า 56-57

⁹ วิไลพร อุ้นเจ้าบ้าน, “ศึกษาพฤติกรรมกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้บริหารและสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตะพานหินจังหวัดพิจิตร”,วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร มหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554), หน้า บทคัดย่อ.

สรุป

แนวทางในการเข้าถึงและปฏิบัติของการรักษาศีล การเสนอแนวทางการส่งเสริมและการปลูกฝังสร้างศรัทธาให้ประชาชน บุคคล ครอบครัว ชุมชน ควรมีการรักษาและปฏิบัติตามหลักของศีล 5 ต่อไปเพราะเป็นที่พึงทางกายและใจ มีความ ยุติธรรมมากขึ้น เป็นผลดีต่อชีวิต และทรัพย์สินทั้งของตนเองและผู้อื่นด้วย ทำให้สังคมมีเมตตาต่อกัน ไม่ทะเลาะ ไม่ขัดแย้ง ไม่เกิดปัญหาในสังคมทำให้สังคมสงบร่มเย็นเป็นสุขมากขึ้นได้ และเกิดความร่วมมือร่วมใจสามัคคีกันมากขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย/รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของชุมชนเขตวัดหว่านบุญ จังหวัดปทุมธานี” การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษาเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Work Study) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตวัดหว่านบุญ

3.1 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา จากที่กำหนดเป็นกรอบปัจจัยที่ควบคุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
2. ทำแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปสอบสัมภาษณ์ตามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้อง นอกนั้นนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมนำเสนอแนะ
3. ปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย ให้กับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
4. นำเครื่องมือที่ผ่านการแนะนำและผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ โดยมีการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง
5. นำแบบสัมภาษณ์ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เรากำหนดไว้แล้วนำผลที่ได้มาเรียบเรียงปรับปรุงแก้ไขนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำข้อมูลไปใช้ต่อไป
6. พร้อมนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์และสังเคราะห์ในรูปแบบเชิงคุณภาพ และสรุป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ขอความร่วมมือพร้อมเข้าพบกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เรากำหนด จากนั้นอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ จากนั้นเริ่มการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแบบสัมภาษณ์ที่จัดเตรียมไว้ ต่อเนื่องสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งสามารถจะตั้งคำถามที่มีลักษณะเชิงลึกลงรายละเอียดต่างๆ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินวิจัยครั้งนี้
2. ขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก(in-depth interview) โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบบันทึกเทปเสียงการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเทปเสียงหรือ อัดเสียง พร้อมเขียนสมุดบันทึกและประเด็น เพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างต่อเนื่องให้อยู่ตามกรอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 22 คน

4. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปสังเคราะห์ วิเคราะห์เชิงคุณภาพต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นสำคัญ โดยอาศัยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ามาเป็นแนวทางในการจำแนกข้อมูลและนำมารวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สรุปประเด็นสำคัญ และอธิบายความเชื่อมโยงกันโดยการเขียนในเชิงพรรณนาเป็นการเขียนเรียงความโดยสอดแทรกความรู้สึจากสภาพความเป็นจริงลงไปและประยุกต์เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันให้ทันสมัยเข้าใจง่ายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในสังคม

5. ผลการวิจัย

การรักษาศีล 5 คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นปกติ ในการงดเว้นจากบาปทั้งหลายทั้งปวง ล้ำรวมอดทน อดกลั้น ต่อโลภะ โทสะ โมหะ ไม่ล่วงละเมิดผู้อื่นด้วยกาย หรือด้วยวาจา เพื่อให้เกิดความปกติเรียบร้อย สงบสุขในสังคม ระวังความเดือดเนื้อร้อนใจทั้งตนเองและผู้อื่น เป็นข้อฝึกข้อปฏิบัติเบื้องต้นในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน เพื่อควบคุมความประพฤติทางกาย วาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงามสงบและเป็นฐานในการปฏิบัติธรรมขั้นสูงต่อไป

5.1.สภาพปัญหาการรักษาศีล 5 ของชุมชนเขตวัดหว่านบุญ

สภาพปัญหาการรักษาศีลของชุมชนเขตวัดหว่านบุญปัจจุบันนี้มีปัญหามากมายหลายประการไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางอาชญากรรมการปล้นชิงทรัพย์สินการทำความผิดทางเพศการโกหกหลอกลวงเยาวชนติดเกมส์ และการเสพสิ่งเสพติดให้โทษ เช่น ที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสารมวลชนอยู่บ่อย ๆ ตลอดจนถึงปัญหาทางการทะเลาะวิวาทของเยาวชนเมื่อกล่าวโดยสรุปแล้วล้วนแต่เป็นการประทุติติในเรืองการละเมิดศีล 5

5.2 การรักษาศีล 5 ของชุมชนเขตวัดหว่านบุญ

การรักษาศีล 5 เป็นหลักพื้นฐานการดำเนินชีวิตของมนุษย์ซึ่งเป็นหลักของการหักห้ามจิตใจไม่ให้ปฏิบัติในสิ่งที่คิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นไม่พอใจและเป็นหลักการปฏิบัติที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความพอใจหลักพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญกับโลกมนุษย์มาตลอดดั่งนั้นผู้ศึกษาจึงมุ่งศึกษาถึงความหมายและประโยชน์ศีล 5 จึงเกิดขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมและใช้ศีลเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาขั้นพื้นฐาน

5.3 แนวทางส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของชุมชนเขตวัดห้วยบุญ

แนวทางการแก้ปัญหาให้กับเยาวชนในชุมชน คือ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ตัวบุคคลย่อมสามารถ ป้องกันหรือแก้ปัญหาล้วนบุคคลและสังคมได้ บุคคลจะเห็นความสำคัญของการรักษาศีลและการล่วงละเมิดศีลก็จะลดลงด้วยอย่างแน่นอนและที่ขาดเสียมิได้ คือ ศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญาในเรื่องการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการเอาชนะต่อสิ่งเอยยวนให้ทำชั่วได้ ควรเริ่มจากการสร้างศรัทธาให้เข้มแข็งเสียก่อน เพราะศรัทธาเป็นปัจจัยหนึ่งให้เกิดสัมมาทิฐิ เป็นหลักในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน

แนวทางการรักษาศีลข้อที่ 1 ในการพัฒนาตนชุมชนเพื่อนำเอาศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้นำชุมชนต้องเป็นแบบอย่างที่ดี จัดให้มีการฟังธรรมะนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในสังคม/ชุมชนให้เยาวชนชนเด็ก ๆ เข้าวัดฟังธรรมการปฏิญาณตนจะไม่ล่วงละเมิด, งดเว้นเมื่อประสบเหตุการณ์เฉพาะหน้า, และงดเว้นเป็นปกติ และมีการส่งเสริมให้กินเจ หรือมังสวิรัต เพื่อสุขภาพ ต้องอดทนอดกลั้น รู้จักยับยั้งชั่งใจแนวทางที่จะช่วยให้พุทธศาสนิกชนไม่ทำลายชีวิตสัตว์ คือ บอกให้รู้ถึงโทษของการทำร้ายสัตว์ ควรปลูกฝังให้เด็กรู้จักรักสัตว์ตั้งแต่เด็กควรณรงค์ให้งดการทานเนื้อสัตว์ควรมีบทลงโทษแก่ผู้ฆ่าสัตว์อย่างจริงจัง

1) ด้านกาย ต้องรู้จักการงดเว้นจากการฆ่าและเบียดเบียนทางกาย

2) ด้านจิตใจ ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชนนั้นต้องเป็นผู้มีจิตใจไม่พยายาหาอาฆาตคิดทำร้ายผู้อื่นและสัตว์ มีจิตใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีสติ มีความเมตตาต่อสัตว์

แนวทางการรักษาศีลข้อ 2 คือ ครอบครัวต้องดูแลเอาใจใส่ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก ๆ ใช้ธรรมะขัดเกลาจิตใจความคาดหวังในสังคมหรือชุมชนต่อการสืบต่อพระพุทธศาสนา และการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ต้องให้สังคมไทยให้ความสำคัญทางศาสนามากขึ้น ต้องการให้คนรุ่นใหม่ นำพระพุทธศาสนา วัฒนธรรม และศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อปลูกฝังให้เด็กไทยได้เห็นถึงความสำคัญของ วัฒนธรรมจะเป็นหลักในการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมต้องกระทำได้ด้วยการบริโภคสิ่งของที่รู้จักพอเพียงและเพียงพอรู้ประมาณและ รู้จักแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ให้กับคนอื่น ๆ ควรปลูกฝังตั้งแต่เด็กให้เป็นคนดีไม่ลักทรัพย์ และควรมีบทลงโทษที่จริงจังสำหรับคนที่ลักทรัพย์

1) ด้านกาย ต้องรู้จักการงดเว้นจากการลักขโมยของคนอื่นที่ไม่ได้ให้ไม่ว่าจะเป็นการลักขโมย หรือปล้นทรัพย์ ให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยหลักสัมมาอาชีวะ

2) ด้านจิตใจ ให้เยาวชนดำเนินชีวิตด้วยสติสัมปชัญญะ ไม่ประมาทในการครองตนจัดเป็นหลักประกันสุขภาพทางด้านจิตใจสามารถเข้าถึงธรรม

แนวทางการรักษาศีลข้อที่ 3 คือ ปลุกจิตสำนึกให้นึกถึงปัญหาที่จะตามมา และ รมณงค์เรื่องการแต่งกายให้เรียบร้อย จัดการเรียนการสอนพระพุทธานุสาสนาในวันหยุด หรือวันสำคัญให้กับประชาชนจะได้เรียนรู้ธรรมะและรู้บาปบุญคุณโทษ จัดให้มีพระ ไปสอนในชั่วโมงเรียนของนักเรียนและต้องมีการประเมินผลตามสมควร เพื่อให้ศาสนายั่งยืนในจิตใจ ของคนไทย และควรปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็กการเสริมใส่ใจในครอบครัว

- 1) ด้านกาย ต้องรู้จักการงดเว้นจากการผิดต่อลูกเมียของคนอื่น
- 2) ด้านสังคม ในชีวิตย่อมรู้เรื่องเพราะไม่ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรมอันดีงามของสังคม

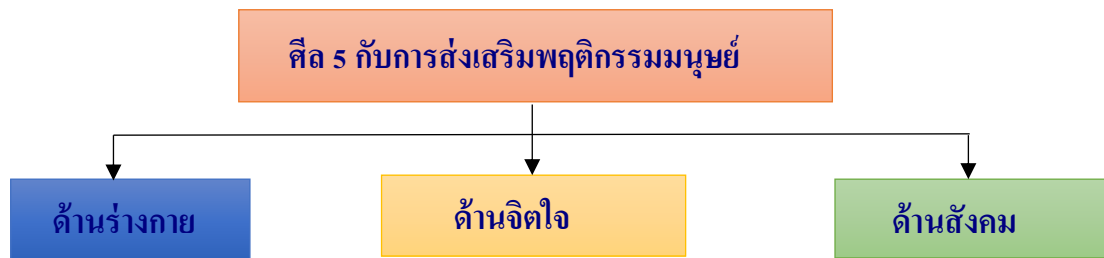
แนวทางการรักษาศีลข้อ 4 คือ เข้มงวดในเรื่องวัฒนธรรมภาษา จัดกิจกรรมเข้าวัดฟัง ธรรม และต้องปลูกฝังให้เป็นคนซื่อสัตย์ มีความละเอียด ซึ่งต้องปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็ก เป็นต้นฝึกพูด ความจริงสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนในการปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพื่อฝึกให้คนมีสติ

- 1) ด้านจิตใจ ต้องรู้จักการงดเว้นจากการพูดในสิ่งที่ไม่มีความประโยชน์ที่มีผลร้ายต่อผู้อื่น ต้อง พูดด้วยความไพเราะ ทำให้ผู้ฟังแล้วเกิดความสุข
- 2) ด้านสังคม ต้องมีใจเป็นกลางในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่นต้องมีคำพูดที่ดีต่อ สาธารณชน

แนวทางการรักษาศีลข้อ 5 คือ รมณงค์ให้ความรู้เรื่องพิษภัยของการดื่มสุรา ปิดโรงงาน สุรา และลงโทษอย่างหนัก ควบคุมสังคม ทาบุญไม่มีเหล้า ไม่ควรดื่มสุราขณะขับรถ การปฏิบัติ โดยเคร่งครัดตามกฎหมายบ้านเมืองอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นรมณงค์ในเรื่องของการดื่มสุราบอก โทษของการดื่มสุราแก่เยาวชนและไม่ให้มีการขายสุราในชุมชน รวมทั้งการดื่มสุราในงานต่าง ๆ เช่น งาน ขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน งานบวช เป็นต้น

- 1) ด้านกาย ต้องรู้จักการงดเว้นจากการเลี้ยงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในงานบุญพิธีต่าง ๆ รู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด
- 2) ด้านสังคม ต้องส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีการงด ละ เลิก จากการดื่มสุราในงานต่าง ๆ

6. องค์ความรู้ใหม่

สรุป เมื่อผู้รักษาศีล 5 จะทำให้การประครองชีวิตราบรื่นผู้รักษาศีล 5 จะทำให้มีร่างกายที่แข็งแรง จิตใจเข้มแข็งดำรงอยู่ในสังคมที่สงบสุข

บรรณานุกรม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปลอดภัย
สมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5”,
(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557), หน้า 23

นภัสวรรณ บุญยัษฐี, การพัฒนาพฤติกรรมที่ดีของบุคคลโดยใช้หลักศีล 5 วารสาร มจร
พุทธโศธรปริทรรศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2546), หน้า 63

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่
11, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2549), หน้า 448.

มนตรี เมฆะวิภาต, แนวทางการรักษาศีลของเยาวชนไทยยุค 4.0, วารสาร มจร บาลีศึกษา
พุทธโศธรปริทรรศน์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2565)

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์, พิมพ์ครั้งที่ 11,
(กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546), หน้า 245

พุทธทาสภิกขุ, ทาน ศีล ภาวนา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2539), หน้า 56– 57

พระมหาสิทธิการ (เย็นน กลฺยาณธโร), หลักสูตรนักธรรมและธรรมศึกษาชั้นตรี,
(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2534), หน้า 15

